

točilenišnik

CELJE, 12. avgusta 1960
Leto X., števec 32
GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
«CELJSKI TISK»
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIK
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Izobraževanje NA TAPETI

Svet za delo pri OLO Celje je imel v torek pod predstvom Gojmira Melika redno sejo, ki se je je poleg občinskih predstavnikov udeležil tudi sekretar OO SZDL Stane Sotler.

Na dnevnem redu je bila problematika izobraževanja v gospodarskih organizacijah celjskega okraja ter obravnava resolucije ZIS v zvezi z izobraževanjem.

Iz uvodnega poročila referenta za kadre pri OLO je bilo razvidno, da je stanje po podjetjih in v pogledu izobraževanja nezadovoljivo in da ne ustreza niti nenehnemu industrijskemu razvoju niti naraščajočim potrebam podjetij. Pokazalo se je tudi, da so te potrebe dač prerasle razpoložljive strokovne kadre ter da so obstoječe strokovne šole v kontradikciji s stvarnostjo v gospodarskih organizacijah, saj se v njih, razumljivo, ni mogoče naučiti nekega proizvodnega postopka, ki se ga nekdo nauči edino: na delovnem mestu. Proces izobraževanja, točneje, proučevanja na delovnih mestih bi moral biti naposled prilagojen skladnemu razvoju vseh članov nekega kolektiva, pri čemer bi bilo treba upoštevati ne samo tehnično, marveč prav tako vzgojno izobraževanje. Izobraževanje na sploh je bilo preveč šabonsko in stihistično namesto da bi bilo del organizacije dela, je pogosto izhajalo iz neza- interesiranosti vodstev podjetij, učni načrti pa običajno niso bili rezultat potreb dočlenih delovnih mest.

Tako lahko govorimo danes v celjskem okraju je o devetih izobraževalnih centrih, ki pa so vsi še pravzaprav v razvoju, uveljavila sta se le dva — izobraževalni center v Topru in v Tovarni nogavic na Polzeli. Drugje, kjer v teh centrih niso videli poglavitnega činitelja za do- nego znižanja proizvodnih stroškov oziroma sredstva za dosego večje produktivnosti dela, v čemer je bi- stvo strokovnega proučevanja na delovnih mestih, zlasti pa povsod tam, kjer je šepalo vprašanje kadrovske službe, je bilo izobraževanje le formalni ukrep, ki je obremenjeval kandidate s klasično dediščino ne- kih splošnih predmetov. V tem smi- slu se porajajo zahteve po prekinitvi stare prakse pridobivanja kvali-

fikacije in visoke kvalifikacije po obrtniških kriterijih, kajti delovno mesto terja strokovnjaka s konkretnim znanjem, ki mu bo lahko neko splošno širše znanje še vedno nu- dilna na primer delavska univerza.

Bistveni vzroki za to, da izobraževalni centri niso zaživeeli, so predvsem v dveh načinih proučevanja na delovnih mestih: v novem pospe- šenem in tradicionalnem; v nezain- teresiranosti upravnih odborov in delavskih svetov podjetij in naposled tudi v slabih kadrovskih službi kakor v fluktuaciji inštruktorskega kadra. Dogajalo se je, da so podjetja te kadre šolala, ko pa so jih izšolala, so ti kadri šli drugam — podjetja namreč zanje dostikrat niso našla prave zaposlitve.

Za uresničitev velikih in odgovornih, ekonomsko pomembnih nalog v pogledu strokovnega izobraževanja na delovnih mestih bo treba za celjske potrebe odpreti oddelke kadrovske šole, za katerega bi naj podjetja dala na razpolago najboljše lju- di; najli strokovnjake, ki bodo po- teh vprašanih delali v okviru Za- voda za napredek gospodarstva; v večji meri izkoristili razpoložljiva denarna sredstva, saj je bilo od 122 milijonov izkoriščenih le 25; pro- blematiko izobraževanja pa posta- vili pred zboro proizvajalcev.

Na koncu je Svet za delo OLO razpravljal še o resoluciji ZIS v zvezi z izobraževanjem. Resolucija govori o razvoju proizvajalnih sil in spremembah pri delitvi dela ter s tem v zvezi o načelih in sistemu strokovnega izobraževanja, pri čemer poudarja važnost družbenega upravljanja, v katerem morajo so- delovati predvsem ljudje iz gospo- darskih organizacij, ki bodo lahko vplivali na izdelavo programov iz- obraževanja.

Petdeset let KMETIJSKE ŠOLE V ŠENTJURJU

Kmetijska šola v Szentjurju pri Celju praznuje letos petdesetletnico dela. Čeprav je že zlati jubilej vreden velikega spoštovanja, pa dobiva ta obletnica spriču zmage slovenskega življa v takratni avstroogrski državi še večji pomen. Kmetijska šola v Szentjurju je bila namreč prva ustanova za vzgojo kmetijskih delavcev na Sta- jerskem, v kateri so poučevali v slovenskem jeziku.

Prve razprave o ustanovitvi slovenske kmetijske šole so se začele že 1903. leta. Toda, vsa prizadevanja so bila zaman. Ko pa so 1907. leta potrebovali avstrijski poslanci v deželnem zboru za rešitev nekega vprašanja tudi podporo slovenskih zastopnikov, je prišlo do zagotovitve o gradnji slovenske kmetijske šole na Stajerskem. Istočasno so bila odobrena tudi sredstva za gradnjo. Vendar, s tem problem še ni bil rešen. Da bi zavrla ustanovi- tve slovenske kmetijske šole, so takratni avstrijski župani v ne- katerih mestih (Ptuj, Slov. Bistrica, Konjice itd.) odklanjali na- stanek take šole na njihovih pod- ročjih. Tedaj se je zanj zavzel šentjurski župan Gustav Ipavec. Po njegovi zasluzi je bil zato prav ta kraj blizu Celja določen za gradnjo slovenske kmetijske šole.

Gradbena dela so se začela 1907. leta, končala pa dve leti pozneje. Postavljeno je bilo šolsko in go- spodarsko poslopje, Oktobra 1909.

leta je bil za prvega ravnatelja šole imenovan Ivan Bele. Njemu gre zasluga, da je šola kmalu za tem prav zaživeela. Bil je njen mentor, dal ji je vsebino in živ- ljenje. Skupaj s prvimi učenci se je lotil tudi fizičnega dela in tako so ji dali tudi primerno zunanje lice. Šola pa je začela z delom 3. januarja 1910. leta. Imela je 26 učencev.

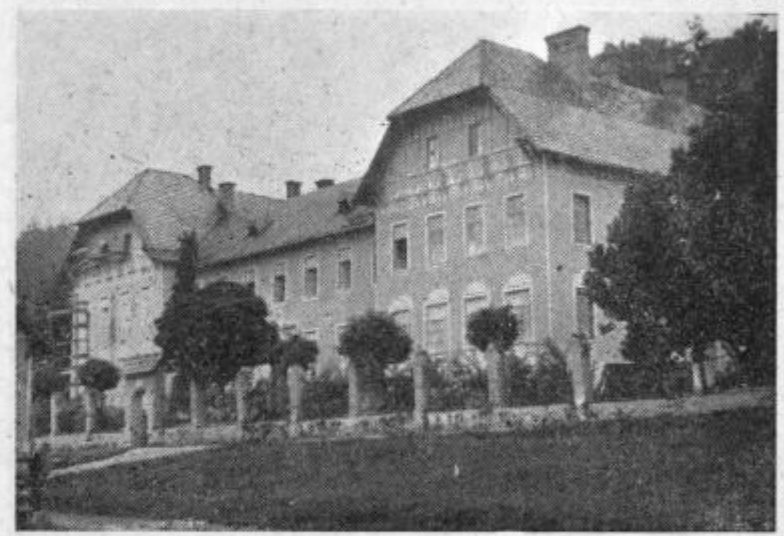
Sprva so v njej prirejali de- setmesečne kmetijske tečaje; eno- letni pouk so uvedli šele pozneje. Pouk se je normalno razvijal do prve svetovne vojne. Med vojno vihro je delo v njej zamrlo. Po vojni pa je šola zaživeela in delala vse do 1941. leta z večjimi in manjšimi spremembami in po- dobno. Prve strokovne moči je dobila 1924. leta. Takrat je njen ravnatelj postal inž. Valentin Pet- kovšek. Vse do začetka druge sve- tovne vojne je pouk trajal eno leto.

Od svojega nastanka naprej so se v šoli zbirali mladi kmečki fantje iz cele Stajerske; zlasti ve- lik dotok je bil iz Savinjske in Mislinjske doline.

Po osvoboditvi so v njej naj- prej prirejali tečaje za kadre na kmetijskih gospodarstvih, za bri- gadirje, za mlečne kontrolorje itd. Zatem se je iz splošnega zna- čaja spremenila v dvoletno šolo za vzgojo živinorejcev. Kot taka je delala do 1953. leta. Od tedaj pa do 1958. leta je spet delala kot

enoletna splošna kmetijska šola. V šolskem letu 1958/59 pa je vno- vič postala dvoletna šola. Tako je dala prav ob svojem 50-letnem

najrazličnejših in neštetihi teča- jev, temveč samo gojenci redne šole. Med temi je bilo tudi štiri- deset deklet. Zanimivo je, da je

jubileju prve absolvente novega načina šolanja. V njej se vzga- jajo kvalificirani kmetijski de- lavci, živinorejci in sadjarji. V glavnem daje ta šola kvalificiran in specializiran operativni kader kmetijskim zadrugam in kmetij- skim gospodarstvom.

V svojem petdesetletnem delu je dala šentjurska šola 1158 kvalificiranih kmetijskih delavcev. Pri tem pa niso všteti obiskovalci

šola odprla svoja vrata ženskemu spolu šole po drugi svetovni vojni, torej v novi državi.

Leta 1956 je bilo posestvo zdru- ženo s šolo v en finančno samo- stojni zavod. Tako je šola dobila posestvo kot redno učilo. Spriču tega ga je tudi prilagodila potreb- am in zahtevam pouka, to pa je živinorejci in sadjarstvu. Na pose- stvu imajo zdaj okoli 150 glav goveje živine sivo rjave pasme. Močno je zastopana tudi svinje- reja. Zraven tega pa imajo 12 ha plantažnih sadovnjakov v dveh kompleksih.

Spriču uporabe vseh agroteh- ničnih pripomočkov so tudi pro- izvodni uspehi posestva izredni. Kakor prejšnja leta, tako se tudi letos ponašajo z izrednimi hektar- skimi donosi v pšenici (v povprečju 47 stotov), v jarem jočmenu (celo 49 stotov, kar je rekordni pridelek) itd. Spriču vzornega go- spodarjenja je posestvo postalo primer, na katerega se radi obra- račajo vsi, ki iščejo pomoč in na- svetov. Tako je bila in je še šola pobudnik naprednega gospodarje- nja za bližnjo in daljnjo okolico. Pri svojem delu se ne zapira, temveč na široko posreduje svoje izkušnje in pridobitve. Tako ima ta ustanova velik vpliv tudi na miselnost kmečkoga proizvajalca, ki ga navaja in spodbuja k na- predku. Spriču vsega tega tudi ni čudno, da je šola vzgojila dolgo vrsto kmetijskih delavcev, ki dan- es z velikim uspehom vodijo za- druge in posestva.

Perspektiva šentjurske kmetij- ske šole se kaže v nadaljnji vzgo- ji kvalificiranih delavcev, brzko- ne samo živinorejcev v dvoletni šoli. Nov čas pa nalaga šoli tudi zahtevo po izobraževanju priuč- nih delavcev na delovnem mestu. Tu pa bodo poleg živinorejcev do- bili svoje mesto še sadjarji.

Petdesetletnico kmetijske šole bodo prebivalci šentjurske občine in z njimi vred vsi tisti, ki jim je pri srcu delo te ustanove, počastili enajstega septembra.

M. B.

Še vedno problem

Nesreče pri delu, obolenja ter pomanjkljivosti pri zagotovitvi varnosti pri delu so problemi, ki se še vedno preveč boleče zaje- daje v življenje kolektivov. O vseh teh so razpravljali tudi na zadnji seji zbora proizvajalcev žalske občine. In kaj so ugotovili? Samo lani so zaradi nesreč pri delu ali na poti na delo, nadalje zaradi obolenj izgubili 82.113 delovnih dni, oziroma 270.973.000 dinarjev na narodnem dohodku. Številke so tudi povedale, da se je lani ponesrečil vsak 9,2 delav- cev (v povprečju) in spet, da je več kot 80 odstotkov vsem po- škodbam pri delu botroval osebni faktor. Ko pa so ta pojav razče- njevali naprej, so še ugotovili, da to ni niti čudno, saj zaradi izred- no visokega premika delovne sile, ki je znašal 2306 (1242 so jih za- poslili na novo, 1064 ljudi pa je prekinilo delovno razmerje) niso imeli kdo ve kaj prevelike mož- nosti za izobraževanje delavcev, zlasti kar tiče splošne varnosti pri delu, higienske tehnične za- štite in podobno.

V nadaljnji analizi so potrdili še več ali manj znano dejstvo, da

Ocena dela

OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE KOMUNISTOV V KONJIŠKI OBČINI

Na nedavni seji občinskega ko- mitetja Zveze komunistov v Slov. Konjicah so analizirali potek let- nih konferenc osnovnih organiza- cij. Po splošni oceni so člani Zveze komunistov v industrijskih podjetjih največ razpravljali o nagrajevanju, delovanju samo- upravnih organov, o izobraževa- nju ter izpolnjevanju proizvodnih in drugih nalog. V terenskih organizacijah pa so bila v ospredju vprašanja iz dela Socialistične zveze, razvoja kmetijstva in de- lo kmetijskih zadrug. Na seji so med drugim ugotovili, da je do- bršen del mlajših članov Zveze komunistov še vedno brez kon- kretnih zadolžitvev, medtem ko so drugi posamezniki še zmeraj pre- obremenjeni s funkcijami. Mimo tega so ugotovili, da so osnovne organizacije v zadnjem času po- pustile pri sprejemanju novih članov.

Dobro je bila ocenjena večerna politična šola. Na seji pa so spre- jeli še sklep o sklicanju skupne- ga posvetovanja med člani občin- skega komiteja ZK in občinskega odbora SZDL, na katerem bodo obravnavali vse tekoče gospodar- ske in politične probleme v ob- čini.

L. V.

v mnogih podjetjih sploh niso de- lale ali zaživele komisije za hi- giensko tehnično zaščito dela. Tem problemom so premalo po- zornosti posvetili tudi organi de- lavskega samoupravljanja. Zna- čilna je še ugotovitev, da so vprašanja varnosti pri delu bolj uspešno reševali v večjih pod- jetjih, kot v manjših. To pa hkrati preseneča, saj so obolenja, po- škodb in podobno težje prizadele manjše gospodarske organizacije, kot pa večje. Težki problemi var- nosti pri delu pa se pojavljajo tudi v kmetijskih organizacijah, za katere pa lahko trdimo, da so za izboljšanje tega vprašanja storile prav malo.

Kakor poročilo predsednika sveta za delo pri občinskem ljud- skim odboru v Zalcu tov. Ram- šaka, tako je tudi razprava od- prla niz problemov, ki se iz dne- va v dan pojavljajo v praksi. Za- lostna, a še vedno resnična je ugotovitev izrabljanja ugodnosti zdravstvenega zavarovanja. Še vedno je preveč ljudi, ki menijo, da so skladi tega zavarovanja ne- kaj ločenega, nekaj takšnega, kar se njih ne tiče, oziroma samo v toliko, da jih črpajo v čim večji možni meri. Vse to seveda kaže, da bo treba z ljudmi še veliko govoriti in jim povedati, da so to njihovi skladi!

V debati o tem problemu so bile zlasti tehte besede tovariša Kovača, ki je med drugim dejal, da vidi v glavnem odpravo zlo- rabljanja sredstev zdravstvenega, oziroma socialnega zavarovanja v približanju te službe neposred- nim proizvajalcem. Zdaž lahko samo ugotovljamo, je nadaljeval, da so stiki med zavarovanci in zavodom silno šibki in formalni, navzlic rednim skupščinam. Na to kaže tudi prejšnja ugotovitev, da proizvajalci še niso spoznali, da je to njihova služba in da so sredstva, s katerimi razpolaga za-

vod dejansko njihova. Zato bo treba funkcioniranje te službe graditi na zavesti ljudi, zraven tega pa jo urediti v okviru ob- čine. Tudi službo socialnega za- varovanja bo treba približati ko- munalnemu sistemu. Proizvajalce pa bo treba materialno spodu- biti, da bodo zavzeli do teh skla- dov drugačen odnos in da bodo zavestno spoznali, da so to njih- ova sredstva.

Razprava na seji zbora proiz- vajalcev žalske občine pa je po- kazala še to, da problemov var- nosti pri delu, higiensko tehnične zaščite in podobno ni mogoče re- ševati ločeno od vprašanj proiz- vodnje.

-mb

Politična šola v Szentjurju

Na pobudo občinskega komiteja Zveze komunistov v Szentjurju bo že petnajstega oktobra začela pod okriljem Delavske univerze z de- lom redna politična šola. Raču- najo, da jo bo obiskovalo od 25 do 30 slušateljev.

Zraven tega bodo v okviru šole pripravili še več seminarjev, ki jih bodo obiskovali predsedniki in tajniki krajevni organizacij SZDL, nadalje sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov, mladi komunisti in nazadnje tudi funkcionarji organizacij Ljudske mladine.

OLIMPIJCI NA ZADNJIH PRIPRAVAH

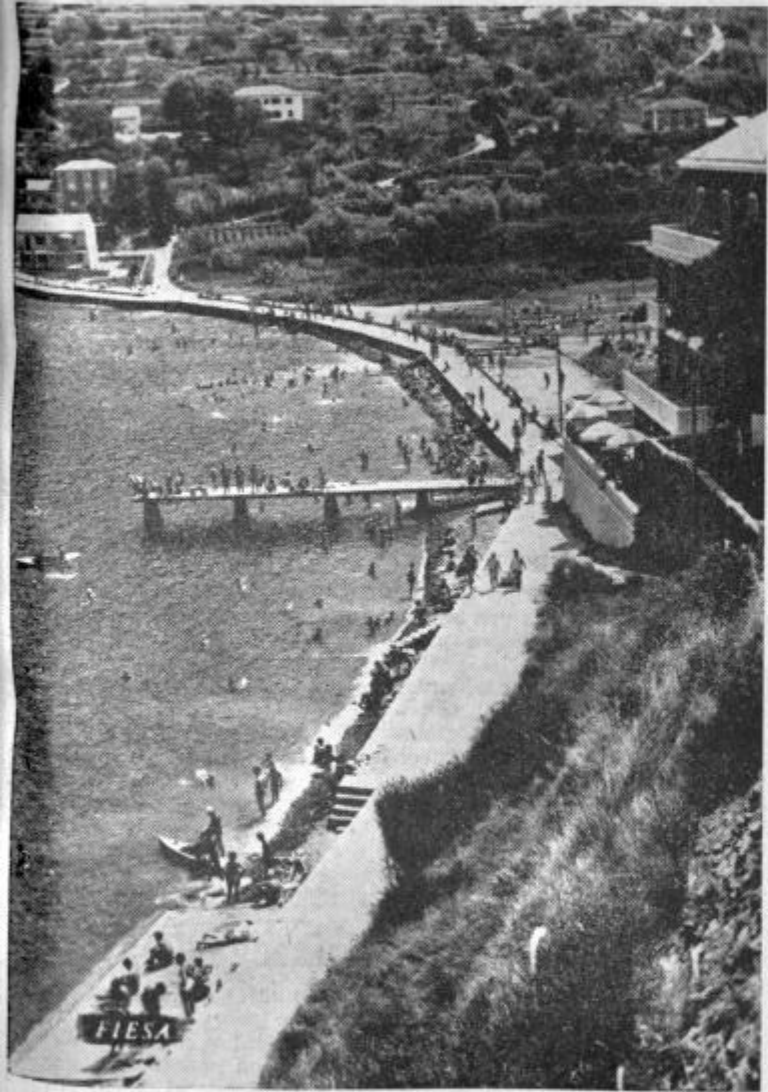
Te dni so se v Beogradu, v pose- bnem logoru, zbrali vsi jugoslo- vanski atleti, ki so v prvem delu priprav na rimsko Olimpiado izpol- nili predvidene norme. Tako so tja odšli tudi celjski atleti, ki bodo na skupnih treningih ostali vse do od- hoda v Rim.

Velik je delež mladine ...

Številnim krajevnim in drugim manjšim, a zato nič manj pomembnim akcijam, je pred kratki- mi mladina celjskega okraja do- dala še eno — okoli osemdeset mladih ljudi je namreč odšlo v Kranj, kjer pomagajo pri gradnji športnega stadiona.

Vse te in druge akcije, ki jih je mladina celjskega okraja iz- vršila v letošnjem letu, kažejo na veliko zavest mladega rodu in na njegovo pripravljenost, da pri- speva svoj delež pri graditvi nove domovine.

-mb

Velenjski rudarji na oddihu

Velenjski rudarji imajo v Fiesi pri Piranu prijetno urejen počitniški dom. V njem se je letos že zvrstilo več sto rudarjev, ki so preživeli tam sedem lepih dni dopusta. Tudi hrana je obilna in izdatna. Dom lahko sprejme hkrati 50 ljudi. To pa ne zadošča za tako številni kolektiv kot je velenjski rudnik. Zato nameravajo dom še razširiti. Načrti za razširitev so že pripravljani in v jeseni bodo začeli z deli, ki jih bodo v etapah nadaljevali. Razširjeni dom bo lahko sprejel 120 ru- darjev hkrati in prihodnje leto bo v njem preživele še več rudarjev nekaj sončnih dni ob jadranski obali.

Ugodna polletna bilanca

Polletna bilanca podjetij v šo- štanski občini je pokazala dokaj ugodno sliko. V velenjskem rudniku so planirali za prvo polletje milijon 71.000 ton premoga, izkopal pa so so ga milijon 99.000 ton. V Galan- teriji Soštanj so v gumbarni v prvem polletju dosegli zaradi pomanj- kanja surovine 44%, v oddelku za okovje in pohišstvo pa 55% letnega plana. V oddelku za pisalni pribor pa so dosegli celo 73,3% plana.

Med podjetji, ki se zelo naglo raz- vijajo in imajo tudi lepo perspek- tivo, je Kovinsko podjetje Gorenje, ki se je v maju preselilo v Velenje. V šestih mesecih so dosegli 40,9% plana. Če upoštevamo, da se je pod- jete v prvem polletju preselilo, je v primerjavi z lanskim letom kljub temu zastoju proizvodnja porasla.

VREME

za čas od 10. do 20. avgusta
Še dalje dokaj nestanovitno vreme z pogostimi krajevnimi pa- davinami.